

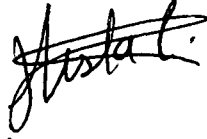

İbrahim ARSLAN

CHP Eskişehir Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınıza 28/4 dönem 7/35406 esas numarası ile sunulan, ancak Anayasa ve Meclis içtüzüğüne aykırı biçimde bugüne kadar yanıtlanmayan ve cevaplanmadığı gelen kağıtlarda ilan edilen aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca **Sağlık Bakanı Prof. Dr. Kemal MEMİŞOĞLU** tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 02/12/2025

İbrahim ARSLAN

Eskişehir Milletvekili

Türkiye'de ilaç tedarik zinciri son yıllarda derin bir krize sürüklenmiştir. Bu kriz yalnızca teknik veya ekonomik bir sorun değil, aynı zamanda halk sağlığını doğrudan etkileyen yapısal bir politika sorunudur.

İlaç fiyatlandırmasında esas alınan dönemsel avro değeri hâlen 21,6721 TL olarak uygulanmaktadır. Oysa piyasadaki gerçek euro kuru 48 TL'nin üzerindedir. Bu fark, ithal ilaçların Türkiye pazarına girişini neredeyse imkânsız hale getirmekte; firmalar zarar ettikleri gerekçesiyle ilaç tedarikini sınırlandırmaktadır. Bu nedenle özellikle kanser, diyabet, epilepsi, kalp-damar ve nörolojik hastalıkların tedavisinde kullanılan hayati öneme sahip ilaçlara erişim güçleşmiştir.

Eczacılar, devletin uyguladığı bu sabit kur politikası nedeniyle oluşan yapısal açmazın ilk muhatabı haline gelmiştir. Eczaneler, bir yandan kira, elektrik, doğalgaz, personel ve vergi yüklerinin katlanarak arttığı ekonomik koşullarda ayakta kalma mücadelesi verirken, diğer yandan halkın artan öfkesine de maruz kalmaktadır. Birçok eczacı "bıçak kemiğe dayandı" diyerek mesleğini sürdürmekte zorlandığını, hizmet sunumunun sürdürülemez hale geldiğini ifade etmektedir.

Bu tablo yalnızca eczacıların değil, halkın da canını yakmaktadır. İlaç yokluğu, tedavilerin aksaması, hastalıkların ilerlemesi ve yaşam kalitesinin düşmesi anlamına gelmektedir. Özellikle kanser ve kronik hastalıklarda geciken tedavi, geri dönüşü olmayan sağlık sonuçlarına yol açabilmektedir.

Ayrıca, ilaç katkı payları ve ilave ödemelerdeki artış, hayat pahalılığı altında ezilen emekli, dar gelirli ve kronik hasta yurttaşlar için ek bir yük haline gelmiştir. Vatandaşlar artık reçetelerini tam olarak karşılayamamakta, kimi zaman ilacını yarım doz kullanmakta, kimi zaman hiç alamamaktadır. Bu durum, Anayasa'nın 56'ncı maddesinde güvence altına alınan "sağlık hakkının" fiilen ihlali anlamına gelmektedir.

Tüm bu nedenlerle, ilaç tedarikinde sürdürülebilirliği sağlamak, eczacılık mesleğini ekonomik olarak güçlendirmek ve halkın ilaca erişimini güvence altına almak için Sağlık Bakanlığı'nın yeni, kalıcı ve öngörülebilir politikalar üretmesi zorunludur.

Bu kapsamda;

1. İlaç fiyatlandırmasında kullanılan sabit avro değerinin piyasa koşullarına göre yılda bir yerine birkaç kez, kademeli olarak güncellenmesi yönünde bir çalışma yapılmakta mıdır?
2. Son bir yılda piyasada bulunmayan veya geçici kısıtlı statüsündeki ilaç sayısı kaçtır? Bu ilaçlar en çok hangi tedavi gruplarındadır (onkoloji, diyabet, antibiyotik vb.)?
3. İlaç yokluğuna ilişkin Bakanlığınızın yürüttüğü denetim, stok takibi veya erken uyarı sistemi mevcut mudur? Varsa sonuçları kamuoyuyla paylaşılmakta mıdır?
4. Eczanelerin artan giderleri (kira, elektrik, doğalgaz, personel, vergi yükü) göz önünde bulundurularak, eczane ekonomilerinin sürdürülebilirliği için barem, kâr oranı veya hizmet bedeli güncellemesi planlanmakta mıdır?
5. Yerli ilaç üretimini artırmaya ve ithal bağımlılığını azaltmaya dönük olarak 2025–2026 yılları için belirlenmiş somut hedefler ve teşvik planları nelerdir?
6. Hayati önem taşıyan ilaçlarda yaşanan yokluk nedeniyle hastaların tedavisinin aksadığına dair tespitiniz var mıdır? Bu konuda Sağlık Bakanlığı tarafından özel bir eylem planı hazırlanmış mıdır?